Spectacolul este bine condus de promițătorul regizor Peter Kerek, al cărui spectacol de diplomă cu *Don Juan se întoarce de la război* de Ödön von Horváth nu a trecut neobservat. Ritmul este susținut, actorii sunt veridici, ansamblul funcționează sinergic. Impresia de autenticitate îi farmecă și-i răpește pe spectatori, care par a uita, în timpul reprezentației, de ei înșiși. Decorul, datorat lui Andu Dumitrescu, dominat de un diapozitiv reprezentând un tipic peisaj englezesc, este cum nu se poate mai adecvat. Până și restricțiile impuse de spațiul de la Teatrul ACT sunt valorificate scenografic (vezi excursia prin camere-vagon, spre sala de baie). Semnalizările sonore și mișcările jucăriilor mecanice, care marchează tranzițiile între acte, sunt eficace, chiar dacă elementare. Acestea fiind zise, trebuie arătat că regizorul și actorii s-au mărginit, în demersul lor, să rămână doar la primul nivel. Ei au descifrat corect și au prezentat clar liniile directoare ale piesei, dar au trecut cu vederea hașurile, tentele, aspectele de nuanță și subtilitate. De asemenea, cu unele excepții, au trecut cu vederea indicația *slash.*

Luc Bondy, regizorul versiunii pariziene, mărturisea că dificultatea lui cea mai mare a fost alegerea actriței care să întruchipeze personajul intrusei. Este relevant faptul că, în piesă, ea este o studentă americană decomplexată, dar sofisticată. Aparține unei culturi care contrastează cu mentalitatea conservatoare britanică. Or, în interpretarea Alinei Berzunțeanu, personajul apare ca o flușturatică oarecare. Actrița are nerv, ostentație și aplomb, nu se disting însă diferențele culturale mai subtile dintre ea și cuplul pe care-l tulbură. Pare o basarabeancă, pornită în căutarea norocului. Mihai Călin este cel mai adecvat, în mărginirea lui de bărbat care vrea, ca orice bărbat, și capra și varza, adică și familia, și satisfacția. Mihaela Sârbu și-a rezervat rolul cel mai greu, cel al soției frustrate și înșelate. O vedeam mai bine în rolul intrusei, dar n-a fost să fie. Are tensiune interioară, nu însă și stil. Ca soție înșelată, îi lipsește morga; ca femeie emancipată, îi lipsește nebunia. Contactul cu rivala dezinhibată i-a dezvăluit un univers nebănuit, magic. Or, nu se simte suficient trecerea de la expresia resentimentului la depășirea contingentului. Scena în care personajul relatează experiența transumană când, pe tronul de piatră, s-a simțit ca regina sculptată de Henry Moore, nu trece de nivelul descriptiv, pentru a ajunge în cel expresiv.

Remarcile critice de mai sus se datorează spectatorului care-și păstrează distanța și-și reglează reacțiile în raport cu reperele. Privit cu inocență, spectacolul este proaspăt, fermecător și viu. Dacă n-ar fi atât de bun, n-ar merita asemenea critici.

„Teatrul fără Frontiere" la Teatrul ACT – La țară **de Martin Crimp. Regia: Peter Kerek. Distribuția: Mihaela Sârbu, Mihai Călin, Alina Berzunțeanu. Scenografia: Andu Dumitrescu. Data reprezentației: 20 ianuarie 2005.**

Lache, Mache și Spiridon

David Mamet este un dramaturg care a gustat succesul, i-a plăcut, așa că s-a decis să nu-l mai părăsească. Pentru asta, a înțeles să facă sacrificii, adică să renunțe la a se reînnoi. A scris despre problemele lumii de azi cu mijloacele zilei de ieri, combinând *suspense*-ul cu pitorescul. A regizat și filme bine construite,

Vlad ZAMFIRESCU, Gheorghe IFRIM și Marius Florea VIZANTE.

pornind, câteodată, de la propriile sale piese. *American Buffalo*, jucată la Teatrul ACT, în regia lui Cristi Juncu, nu sperie prin originalitate, dar oferă o mostră neașteptată de intertextualitate.

Trei *loser*-i încearcă să dea o lovitură și tergiversează pregătirile la nesfârșit. Nu au vână de gangsteri, celulele cenușii le sunt cam inerte, iar comunicarea dintre ei e opintită. Autorul mizează pe limbajul frust, chiar vulgar care, dacă a putut cândva să șocheze, astăzi este acceptat cu indiferență. Meritul traducerii lui Bogdan Budeș este că a găsit, în românește, echivalențe expresive pentru colocvialitatea textului original, evitând, însă, localizarea stridentă.

Surpriza spectacolului vine dintr-o neașteptată convergență cu lumea lui Caragiale. Verbozitatea ineptă a personajelor este înrudită stilistic cu dialogurile din *Momente*. Regăsim absurdul din *Căldură mare* și *Petițiune..*, suspiciunea și agresivitatea din *Amici*. Ca și la Caragiale, o undă de simpatie și toleranță subzistă, în pofida opozițiilor manifestate cu violență. Eroii exhibă, fiecare, alt tip de prostie. Donny este prostul cumpănit, care se vrea rațional; Teach este prostul energic, impulsiv și exploziv;

Bobby este un păgubos care, sub comportamentul abulic, își cultivă, în secret, o șiretenie precară. Ei se înțeleg cu dificultate, se suspectează reciproc, nu pot întreprinde nimic împreună, dar rămân alături, legați printr-o afecțiune indicibilă și confuză.

Regizorul Cristi Juncu nu a apucat să dea unitate și fluiditate spectacolului, care pare încă un *work-in-progress*. A găsit unele rezolvări

remarcabile: scena agresării lui Bobby utilizează cu ingeniozitate perdeaua neagră, care atârnă de tejghea; interogarea, cu reflectoarele focalizate pe cel bănuit, este amuzantă și de efect. Decorul lui Dan Titza compartimentează eficient spațiul de joc, iar *bric-à-brac*-ul din magazinul de vechituri este foarte bine redat.

Jocul actorilor este, și el, îndatorat lui Caragiale. În interpretarea lui Marius Florea Vizante, Bobby este văr cu Spiridon, ceea ce nu contrazice deloc spiritul textului. Actorul găsește expresii nonverbale insolite pentru a sugera inepție și a inspira duioșie. Gheorghe Ifrim, în rolul lui Donny, proprietarul magazinului și ocrotitorul grupului, joacă un *leader* depășit de condiția pe care și-o asumă. Când relatează povestea clientului amator de monede, seamănă leit cu Iordache din *D'ale carnavalului*. Vlad Zamfirescu este mereu exploziv, ceea ce-i cere un efort vizibil. E violent, „n-are manieră", dar, în cele din urmă, se dovedește băiat bun, ca și Lache (sau Mache, dacă doriți).

Publicul se amuză, dar nu se aprinde: lumea din piesă e prea departe, cea din spectacol e prea binecunoscută.

Irina IONESCU

Un regizor inspirat

American Buffalo este un spectacol de teatru comercial. Spun asta fără vreo nuanță peiorativă. E bine făcut, are succes de casă, poate intra fără nici un fel de rezerve pe afișul unui teatru independent pentru că îi asigură, în mod cert, un număr considerabil de spectatori. Un cârlig important la public îl reprezintă, cu siguranță, limbajul violent, nerecomandat persoanelor sub 16 ani, limbaj foarte bine și chiar cu multă plăcere exploatat în spectacol.

Dar atuul principal rămâne prezența scenică a celor trei actori din distribuție. Gheorghe Ifrim – cel mai bun, deși, în același timp, și cel mai puțin cunoscut dintre ei – are rolul unui mafiot la început de carieră, un personaj care impune, la o primă și superficială privire, comparația cu un *naș* celebru, *persoană importantă* a cinematografului mondial. Vlad Zamfirescu – este, în această combinație, vedeta cu succes la publicul de sex opus. Amănunt important, dar nu definitoriu. Rolul său este unul foarte ofertant, permite cu ușurință o abordare relaxată și aduce în prim-plan un actor în plină formă, sigur pe el, conștient că se poate baza, până la final, pe complicitatea, admirația și suportul sălii. Marius Florea Vizante rămâne, în continuare, fidel personajului care i-a adus și consacrarea și porecla fiind, încă o dată, același *Vizante* absolut perfect. Ceea ce nu e rău, deloc.

Telegrafic spus, avem ocazia să vedem un spectacol plin de poante și de întorsături de situație, o montare a unui regizor inspirat – Cristi Juncu.

Teatrul Act – American Buffalo, **de David Mamet. Traducerea: Bogdan Budeș. Regia: Cristi Juncu. Scenografia: Dan Titza. Distribuția: Gheorghe Ifrim, Vlad Zamfirescu, Marius Florea Vizante. Data premierei: 17 februarie 2005.**